

Latweeschu Alwises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 12. Zettoriideenā 25tā Merz 1826.

Jelgawā 23schā Merza.

Zebchu gan iknaktis stipri atfalle, to mehr zaur faules spihdumu un daschahm sneega un leetus deenahm leddus muhsu leeluppē dauds weetahm jau pagallam iskussusi un tilts abbejōs gallos par kahdahm assim ar leddu peefallis, ka to ne mas ne marr isahrdiht un nonemt. Muhsu drifsnē jau skaidrs uhdens, un eeksch tahim masahm uppehm apkahrt leddus jau isgahjusi. Uhdens brihnum mas un kad Deewos us preef-schu wehl ne dohs leetu, tad gan mas plohsstu no Augschsemmes muhsu pilfatu scho gaddu warrehs atfneegt. Isgahjuschā neddelā dasch brangs sirgs muhsu flakatumā leeluppē noslihzis, ir zilweks ar wissu labbibas wesumu nogrimmis. Juhs faktait: nestunda tam nabbagam wihran usgahjis, bet woi tahds zilweks pats likstā ne dohdahs, kas tā aplam faru dsihwibū paspehle. Kā fadsird no Rihges, tad laudis tur wehl, bet us jau senn nolikteem dehleem, par Daugawu staiga.

No Strutteles draudses.

Tā kā behrni raud, kas bes tehwa un mahtes palikkuchi, tā ir mums assaras birst par muhsu mihsu mahzitaju, kas debbes-zellu usnehmis, no mums irr schlihrees. Vateesi, labs ustiz-zams mahzitais, kahds winsch bija, irr draudses ihstais tehws! — Gan mehs tikkai bijam pefschkirta draudse; bet winsch ir mums darrija, kā pats mahzija, muhs mihsodams no wissas firds, no wissa prakta, ar wisseem spehkeem, nedf wesselibu nedf dsihwibū taupidams eeksch draudses labbuma.

Lai nu Deewos winnu preezina, un winnam to atmaka, ko winsch mums darrijs un ko mehs ar saweem wahjeem spehkeem scheit ne warrejam atlihdsinah! — Muhsu behrni behrni to wah-

du Watson gohda-peeminna turrehs; un ta sehla, ko mihsais mahzitais muhsu wissu firdis sehjis, ta naw krittusi us akminainu semmi, bet ar Deewa paligu ta nessihs svehtitus anglus, par ko winsch, kā engelis, debbefis wehl preezasees. — Scho svehtu apsohlischani apleezina eeksch wissas draudses wahrda

Strutteles pagastateesa.

Wezzais Burwīs.

(Naw pasalka; irr un irr notizzis.)

Winneem gaddeem dsihwwoja Kursemmes juhr-mallā fainmeeks, kas burris likfahs. Chrmodams un neekodams, pratte winsch laudis tā apmulkoht un eebaidiht, ka tee winnam labprah zellu greese, gan fargadamees, winnu kahdā wihsē aisenemt. Paschi zeemini farahwahs, kad winnu nejaufchi eeraudsija, un zits, kas sinn, patlabban buhs atgredamees frustu mettis, nosplaudams. Bij zeemindas kahda nelaime notikusi, bij kahds lohps ismettees, kahda bitte paschā skreijama laika nedohmajohit isnihkus, tad speede wezzais gudrineeks rohkas fahni, fawilke luhpas, ismette weenu ohtru wahrdu, kas laudim dewe dohmaht, ka winsch to nodarrijis. Mulki winnu turreja zeenā, flannijahs preefch ta semmigi. Tas patikke wezzam, un winsch us to ween dohmaja, laudis apmahniht un weenam ohtram arridsan ko iskrahpt, jo pawelti winsch ne virkstu pazehle, ne luhpas pakustinaja, puhschlodams. Dauds; mas — feedu waidseja.

Tā flawa no winna skohlahm un sinnascha-nahm elihde lihds pat Leischu semmi. Turpat tappa, ne taht no Pitkeleem, fainmeeks ap-stahs, ka winsch zeemina flehti uslausis un naudu isnehmis. Pats kungs to tizzeja un gahje

wihram ar bahrgeem draudeem wirſt. Sawas newainibas apſinnadamees, ruhpejahs tas apſtahts sagli peedſiht un preefch gaismas west. Winsch klauschinaja un klauschinaja; tomehr welti. Pat nolaffitas missas ne ko geldeja. Saglis palifke nesinnams. Nu ſchaujahs fainneekam prahta muhsu wezzais juhmalneefs, no ka winsch dauds bij dsirdejſis. Winsch dohdahs us zellu, dohmadams, ka tas warrehs veſihmeht blehdi. Wezzais meiſteris, to fweschneeku no tahlenes eeraudſidams, proht, ka nahk gudribu kahdu mekleht, peelezz fainneezei, kohdina lai leekahs pakurla, im ſteidsahs pats us istabas wirſt.

Leitis nahk flannidamees, ſtohſtahs, glahſt uhſu — fahk ſawas wainas ſuhdſeht. Wezzene palohz auſi pee winna muttes. Schis nu nem pilnā kakla iſteift, kas notizzis, kapehz nahzis. Wezzais pats to wiſſu noklauſs. — Pa kahdu laiku nolihſt winsch no augſcha, eckahp iſtaba, zirwi appakſch paduſſehm, itt ka no mescha nahzis, apſtahjahs, uſſkatt ar plattahm azzim muhsu Leiti, ne runna ilgi ne wahrdu. Leitis, pahrbihjis, fagrahbts, gaſidams kas buhs, arr zeſch klufſi. — Nu fauz burris ar paſeltu pirkſtu: „Gan ſinnu, no kurren un kapehz tu nahzis. Kungs, laudis gribb tewim uſteepſahdſibu. Tu eſſi newainigs, ne eſſi nehmeis. Irr zits. Es pee wiana darrifchu ſihmi, pee ka winna warrefi paſiht. Ja tewim tiſk, tad galwu winnam ta pahrgrohſiſchu, ka waigſ us muggura puſſi ſtahwehs.“ Leitis tik tik ne mettahs zellōs preefch ta brihnuna-wihra, kas pats no ſewis ſinn, ko neweens tam teijs. Schehſirdigs buhdams, luhsdſ winsch meiſteri, lai ne uſſuſt ſaglam tahdu breeſmigu fohdibu, bet lai tik taisſ, ka waigſ winnam tohp us kreifſi kammefi pagrohſiſts. Labb, ſafka burris; mannis pehz, notiſk ka tu gribbi.

Leitis, wezzam puſſ dahlderi un buddeli ar brandwihnu eedervis, brauz us mahjahn, apmekle baſnizas, apſtaiga tirguſ, ſkattahs us ſimtu-ſimteem; wiſſeem ſtahw deggungus us preefchu, neweenam fahnis pagreeſſis.

Pahrmahzis, bij winsch fohlilis, to laupitaju drhſ peerahdiht. Kad to nu ne warr, taisahs

kungs winnu zeetumā mest. Iſbailohts, ſteidsahs winsch no jauna, ne behdadams par zellu no pahru definits juhdſehm, pee ſawu wezzu draugu, dohmadams, ka winsch, zeek gudrſ arridsan buhdams, tomehr kahdā leetā buhs miſſejees. Ne taht no ta wezza krahypneeka mahjahn fastohpahs junkurs Leiti, praffa zetta-grahmatu, un kad ta naw, wedd winsch winnu pee kunga. Tas iſwaiza zetta-wihru. Gefah-kumā ſchis grohs, grahbſt iſrunnas; us gallu iſteiz winsch taisnibu. Kungs, to wezzu blehdi pahrfumadams, dohd Leitim nafts-mahju, un brauz ohtrā rihtā ar winnu us esaru, ſinnadams, ka wezzais burris turpat ſweijo un ka tur dauds laudis kohpā. Monahzis, waiza winsch Leiti: Kureſch ſtarp ſcheem tas kakla-grohſitais? Tad rād us muhsu wezzu paſihtſtamu. Schis lee-dahs, teiz ka winsch winnu ne paſihtſtoht, ne muhscham redſejis. Tohp tomehr parahdihts, ka winsch winnu paſiht gan. Kungs nu waiza: Woi warri burt? — Ja warri, tad nodarri mannum fo us weetas. Es tewin dohdu puſſ ſtundas laiku. Buhs tas pahrgahjis un manne buhs ne kas notizzis, tad nemſchu es burt. Laudis ſtahw apkahrt, iſbihujſchi, gaſidami kas buhs. Ta ſpreesta puſſ ſtunda irr aiftezejuſi; fungam ne kas ne kafch. — Burris nu flannahs, luhsdſ lai peedohd, ſwehre pee kruhtim ſiſdams, ka ne kahdas ſtoklas ne ſimnoht, teiz ka winsch mulkiſeſſi tik gribbejis panerroht, ſchleſend laudis iſſplaundams, ka tee tahti tuimſchi un neekus tizz. Bet ne kas ne lihds. Kungs nospreesch, ka Leitim to iſkrahpty puſſ dahlderi buhs atdoht, to brandwihnu makſaht, un nem nu pats burt. Winsch leek to wezzu wiltnieku ſteepſt un preefch wiſſu lauschu azzim brangi nopehrt. Alpaunohts, welkahs tas nu ar no-laiftu deggunu probjam. Wiina gohds irr wehjā; neweens winnam wairſ tizz, neweens no wiina wairſ bihſtahs un fargahs. Kungs irr laudis gudrus darrifis, tam krahypneekam wiſſu gudribu nonemdams ar pahtagu — no kohkeem winnōs tuimſhōs laikōs ne ko dauds wehl ne ſimaja. — No ta laika bij wezzais wiſſeem par apſineeklu. Pat behrni ar pirkſteem, us winnu rādija.

Lassitais! Ko gan Tu tam spreestu, kas nu
wehl burrim tizzetu, no winna liktu frahptees?
Woi tahds mulkis ne buhtu noperrams, ka tur
us esara wezzais gudrineeks tappa pehrts? —

— o —

Teeſas fluddin aſchanaſ.

Kad ta Lufkumes rahtteesa ſchai Kurſemmes Gubernementes Waldfchanai appaſch 29tu Janvara ſchi gadda to ſinnu dewuſi, ka weens zilvels zaur mellu ſtahtſtem, ka zaur uggunsgrēku tur daudſ nammi buhtu aigahjuſchi, daichu Rihges eedſhwotaju ir zittu ſweschu kungu ſchelſirdibū pamohdinah un dahnas no wiinneem iſwilt ſinnajis, un tadehl ſcho Waldfchan luhgusi, pehz uſmelſchanas ſchi Frahpneeku un lai zitti no winna fargatohs, to waijadtigu fluddin aſchamu iſlaift, tad tapatti noſpreeduſi, ſcho willbu wiſſeeni ſinnamu darriht, ta ka wiſſahm pollizeies teefahm pilſatōs un uſ ſeminehm pauehleht, ſcho Frahpneeku, kur ween rastohs, tulih atſuhiht. Gelgawas pilſi 5tā Merza 1826.

J. Ebeling, Gubernementes-teeſas rahts.
(Nr. 1119.) P. de la Croix, Gubernementes-teeſas ſiktehrs.

Us pauehleſchanu tafs Reiferifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walsis u. t. j. pr., teek no Grauſdes pagasta teeſas itt wiſſi, kam kahdas parradu prafſiſchanas no ta Grauſdes fainneeka Zerpeneeka Gehza buhtu, kas sawas mahjas atdewiſ, ne warredams wairs tannis par fainneeku buht, ſcheitan alzinati, lai ar sawahm prafſiſchanahm wiſſewahlaki lihds 20tu Merza mehnesccha deenu ſchinis gad-dā pee ſchihs pagasta teeſas peeteizahs, un fagaida, ko teeſa eelſch ſchihs leetas ſpreedihs. Grauſdes pagasta teeſa 23ſchā Janvara 1826.

(S. W.) †† Baikull Ernst, pagasta wezzakais.
(Nr. 3.) Frd. Wagner, pagasta teeſas ſtrihweris.

Us pauehleſchanu tafs Reiferifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walsis u. t. j. pr., teek no Lestenes pagasta teeſas itt wiſſi, kam kahdas parradu prafſiſchanas no ta lihdschinniga Lestenes fainneeka Paheze Mattihsa buhtu, par kurra mantu konkufe ſpreesta, ſcheitan aizinati, lai ar sawahm prafſiſchanahm wiſſewahlaki lihds 7tu Aprila mehnesccha deenu ſchi gadda pee ſchihs pagasta teeſas peeteizahs, jo pehz ſchi nolikta laika neweens wairs ne taps peenemits. Lestene rotā Bewrara 1826.

(S. W.) †† Pahpe Frizz, peſehdetais.
(Nr. 12.) Frd. Wagner, pagasta teeſas ſtrihweris.

Us pauehleſchanu tafs Reiferifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Palanges pagasta teeſas wiſſi parradu deweji ta eelſch Wezz-Palanges pilſata diſhwodama un pee Palanges muſchias peederriga fainneeka Nikodemus Stukus, par kurra mantu, leelu parradu dehl, konkufe nolikta, aizinati, lai diwju mehnescchu ſtarpa, prohti lihds to 29tu Aprila deenu ſchi gadda, kas tas weenigais un iſlehgſchahas termins buhs, ar sawahm tafnahm prafſiſchanahm pee ſchihs pagasta teeſas peeteizahs, un tad fagaida, ko ſchi teeſa pehz likkumeem ſpreedihs.

Palanges pagasta teeſa 28tā Bewrara 1826. 2

†† Abris, pagasta teeſas wezzakais.
(Nr. 28.) J. Eckmann, pagasta teeſas ſtrihweris.

Us pauehleſchanu tafs Reiferifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walsis u. t. j. pr., teek no Grauſdes pagasta teeſas itt wiſſi, kam kahdas parradu prafſiſchanas no ta lihdschinniga Grauſdes fainneeka Kasall Krischq buhtu, ſcheitan usaizinati, lai ar sawahm prafſiſchanahm wiſſewahlaki lihds 24tu Aprila mehnesccha deenu ſchi gadda pee ſchihs pagasta teeſas peeteizahs, ar to ihpaſchu pamahzicha-nu, ka neweens, kas lihds ſcho deenu ne buhtu peeteizees, pehzaki wairs ne taps peenemits. Grauſde 20tā Bewrara 1826. 2

(S. W.) †† Baikull Ernst, pagasta wezzakais.
(Nr. 5.) Frd. Wagner, pagasta teeſas ſtrihweris.

Us pauehleſchanu tafs Reiferifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Wehrgallas un Webbes pagasta teeſas wiſſi parradu deweji ta Wehrgallas fainneeka Behrtina Kristapa un ta Webbes fainneeka Danga Mahrtina, par kurra mantahm, inventaria truhkuma un zittu parradu labbad, ſchinis deena konkufe ſpreesta tap-pusi, zaur ſcheem rakſteem aizinati, eelſch diwi mehnescheeem, tas irr lihds 20tu Aprili ſchi gadda, kurra deena par weenigu un iſlehgdamu terminu nolikta, pee sawas teeſas ſaudeschanas, ar sawahm prafſiſchanahm un parahdiſchanahm, woi paschi woi zaur weet-neeleem, kur tahbi peenemmani, ſcheitan atnahkt, un tad fagaibikt un dsirdeht, kas teeſas ſpreedumis buhs. To lai katris wehrā nem!

Ar Wehrgallas un Webbes pagasta teeſas appaſch rakſtu un ſehgeli iſlaifts, 20tā Bewrara deena 1826. 2

(S. W.) †† Bruera Fannis, pagasta wezzakais.
J. F. Skrey, pagasta teeſas ſtrihweris.

Us pawehleschanu tafs Keiserikas Majesteetes,
ta Patvaldineeka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
tohp no Nihzawas muischas pagasta teefas wissi un
jedkuri parradu dewejj ta Nihzes muischas fainneeka
Kuidde Pehtera wezza, par kurra mantu zaur schihs
deenas spredumu konkursis nolikts tappis, scheitan
nesaukti, ka teem, ja ne gribb sawu teesu sandeht,
wifewohlaki lhd 20tu Aprila deenu 1826, kas tas
weenigais un isflehgshanas termins buhs, ar sawahm
prassishchanahm un winnu taisnahm parahdischanahm
woi paschi, woi zaur weetnekeem, kur tahdi peenem-
mami, pee schihs pagasta teefas buhs peeteiktees, un
tad fagaadiht, kas pehz liktumeem taps nospreestis.

Nihzawas muischas pagasta teefas 20ta Bewrara
1826. 2

(S. W.) †† Duzmann Dahwid, pagasta wezzakais.

(Nr. 39.) Jürgens, pagasta teefas frihweris.

Kad pehz augstakas pawehleschanas tai 5ta Aprila
schi gadda Leelas Sohdu muischas pagasta teefas istabā
uhtrope taps turreta, kur daschas tam zitkärtigam
Leelas Sohdu muischas frohgeram Gedderam Leich-
mann peederrigas leetas un lohpi, winna parradu at-
lhdinashanas dehl, par fuliht ismaksadamu nandu
tam wairak sohliadamam irr pahrdohdami, tad tas teem
pirzejem scheit tohp sinnams darrichts. Leelas Sohdu
muischas pagasta teesa 19ta Merza 1826. 2

Mahrn Ansis, pagasta wezzakais.
(Nr. 51.) Fr. Heinz, pagasta teefas frihweris.

No Plahnu muischas pagasta teefas tohp sinnams
darrichts, ka 25ta Aprila mehniesha deenā schi gadda
pee schihs pagasta teefas weena no Ohsol mahjahm,
atraitnes Mahrlhses, par parradu kihlata gohws us
uhtropi taps pahrdohta.

Plahnu muischas pagasta teesa 22trā Merza 1826. 3
†† Pagram Kristaps, pagasta wezzakais.
(Nr. 2.) Peter Grube, pagasta teefas frihweris.

Zittas fluddinashanas.

Franka Sessawas muischā warr wissahdu labbibu,
ka kweeschus, rudsus, mueschus, ausas, sirus un
puppas, kas wissa labbi dihgst un preefsch fehklas
bruhkejama, un arr limus, par lehtu naudu un ka
katram patihk, woi dauds jeb mas, dabbuht pirk;

tahs prohwes warr redseht un to tirgu sinnamu dab-
buht Jelgawā, pee Franka zeenigas mahtes, winnas
nammā, un Sessawā, pee tahs muischas waldischa-
nas. 1

Kam ausas wajaga, kas 80 mahrzinus welf un
preefsch fehklas istihrihts, tas to Lihwes Behrses un
Aluzes muischā, 70 sudraba kapeikeus par puhru, woi
dauds woi mas, warr dabbuht. 2

Dohbeles muischā eeksch pastes namma irr schi gad-
da weisdu seens isdohdamis. Schis seens irr riktigā
swarrā ik stundas dabbujams par 15 kapeikeem sudra-
ba pohda. 2

Pee ta dahsneeka Johann Klingenberg eeksch
Jaunaspils itt labbi jau-auglus nessdamu ahbolu- bum-
behru = pluhmju = un lesberu Kohki (tee pirmi wissu-
wairak no seemas sorteht) ar wahrdu un nummeri
apshmeti, par to lehtu naudu no 45 lhd 50 sudraba
kapeikeem irr pahrdohdami. 3

Tas Dschuhkstes basnizas krohgs tohp no Zahneem
1826 us arrenti isdahwahts. Tee, kam tihk scho
krohgu us arrenti nemt, plaschaku sinnu dabbuhs
Krohna Dschuhkstes muischā. 2

Us weenu leelu fungu muischu eeksch Kursemnes,
23 juhdes no Jelgawas un tikpat tahlu no Rihges,
warr schahdi zilwei deenesu dabbuht:

- 1) Us Zurgeem schi gadda, weens labs mescha
fargs, kas arri labs jehgeris irr.
- 2) Us to paschu laiku, weens labs ustizzigs Latve-
schu waggare no widdischka wezzuma, kas ittin
ihsti to waggares buhshanu saproht, kam labbas
deenesu apiezinaschanas, un kas, ja warr buht,
wehl ne irr prezzejes.
- 3) Us Zahneem schi gadda, weena präktiga un us-
tizziga spihsmanne, kas to wahrischanu un
maises zepfchanu labbi proht.
- 4) Us to paschu laiku, us zittu, tam pascham fun-
gam peederrigu muischu, 15 juhdes no Jelga-
was, weens mescha fung, kas arri labs jeh-
geris irr un to mescha kohpschanu labbi saproht.

Zilwei, kas wehletohs schohs deenesu dabbuht,
warr tam labbad tuwaku sinnu dabbuht pee ta mu-
ischas funga Maczewski eeksch Kligges muischas,
Jaunaspils kirspehle. 2

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 113.